

ת"פ 51940/12/22 - מדינת ישראל ע"י נגד פיראס בלעום

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד
ת"פ 51940-12-22 מדינת ישראל נ' בלעום(עציר)

לפני
בעניין: כבוד השופטת מרב גרינברג
המאשימה
נגד
הנאשם
פיראס בלעום
ע"י ב"כ עוה"ד חיים שוורצברג
מדינת ישראל ע"י ב"כ עוה"ד יעל תרם

גזר דין

1. הנאשם הורשע, במסגרת הסדר דיוני, בכתב אישום מתוקן בעבירות הבאות: סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה עבירה לפי סעיף 232(2) לחוק העונשין, תשל"ז 1977 (להלן: "החוק"); נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף לרכב, עבירה לפי סעיף 10(א) וסעיף 38 לפקודת התעבורה [נוסח חדש] התשכ"א-1961; תקיפת שוטרים, עבירה לפי סעיף 273 לחוק; גניבת רכב, עבירה לפי סעיף 413ב(א) לחוק; פריצה לרכב, עבירה לפי סעיף 413 א ספא לחוק.

2. כתב האישום גם לאחר תיקונו מופלג בחומרתו. כמפורט בעובדותיו, במועד הרלוונטי לכתב האישום, **לנאשם לא היה רישיון נהיגה בתוקף, וכן, מעולם לא הוציא רישיון נהיגה במשאית.**

ביום 15.12.22, עובר לשעה 10:34, נהג סברי אבו מדגם במשאית על מנת למסור סחורה לחנות מחסני מזון ביישוב תנובות (להלן: "החנות" או "המקום"). כשהגיע למקום, יצא מהמשאית על מנת להעביר את הסחורה לחנות. בד בבד, הגיע הנאשם למקום, **פרץ למשאית וננב אותה.** הנאשם נסע במשאית בכביש 57 לכיוון מחסום 104 הסמוך לצומת ניצני עוז. בעקבות דיווח למשטרה אודות הגניבה, נסעו לכיוון המחסום בניידת סמויה השוטרים רן בן מוחה ודניאל ארד, כשהם חובשים לראשם כובע משטרה (להלן: "הניידת"). באותן הנסיבות, ובעקבות הדיווח, נסע גם השוטר שלומי אטילן, כשלראשו כובע משטרה, בניידת משטרתית סמויה לכיוון המחסום. באותן הנסיבות המתונו בפקק התנועה שבסמוך למחסום רכב יונדאי בו נהגה אוסמא עבד אל קאדר, ולצדה שני הנוסעים, ורכב פורד פוקס בו נהגת ונוסעת נוספת.

בהמשך הגיע הנאשם לפקק התנועה וחלף בנסיעתו על פני הניידת. משהבחינו השוטרים רן ודניאל במשאית, סימנו לנאשם לעצור, תוך שהפעילו את האורות הכחולים בניידת. חרף הוראתם, המשיך הנאשם בנסיעה קדימה ואחורה, **תוך שהוא מתנגש בחלק האחורי של הניידת ופוגע בדלת השמאלית הקדמית. הנאשם המשיך בנסיעה פרועה, תוך שנסע אחורה וקדימה ופגע בכלי רכב נוספים שהמתונו בפקק התנועה.**

חרף קריאותיו של השוטר דניאל לנאשם לעצור, המשיך הנאשם בנסיעה לכיוונו, ובתגובה זז השוטר במהירות על מנת שלא להיפגע, תוך שממשיך בקריאותיו לנאשם לעצור. הנאשם המשיך בנהיגה פרועה ומהירה על עבר המחסום, שבקרבתו עמדו שני חיילים, שנאלצו להימלט לצד הדרך כדי שלא להיפגע. **במהלך הנסיעה הפרועה פגע הנאשם ברכב טויוטה, התנגש ברכב היונדאי, כתוצאה מכך ראשה של הנהגת אוסמא הוטח בהגה והכרתה התערפלה, ובנוסף פגע בחלקו האחורי של רכב הפורד, כתוצאה מכך קיבלה הנוסעת ברכב מכות חזקות בראשה, בכתפה וברגליה.** בשלב מסוים במהלך נסיעתו הפרועה של הנאשם לעבר המחסום, נכנס השוטר רן לתוך המשאית והורה לנאשם לעצור, הנאשם לא שעה להוראות השוטר, לחץ על דוושת הגז, נסע במהירות ובפרעות ופגע במשאית בה נהג צאלח גאמוס (להלן: "המשאית הנוספת"). מיד לאחר מכן המשיך הנאשם בנסיעה פרועה לכיוון גדר המערכת תוך שהשוטר רן מנסה לעוצרו והתנגש בגדר בטון. **כתוצאה מכך, הוטח השוטר רן לעבר החלון הקדמי של המשאית, אך הצליח לכבות את המנוע ולעצור את נסיעתה.** משהגיעו השוטרים לעצור את הנאשם, חבט האחרון בידיו בשוטר דניאל בפלג גופו העליון ובידיו, ותפס את אצבעו של השוטר שלומי ועיקם אותה בחוזקה, עד אשר הצליחו השוטרים להשתלט על הנאשם ולעצור אותו. כתוצאה ממעשיו של הנאשם פונו חמש הנהגות ברכב היונדאי והפורד לקבלת טיפול רפואי, ונגרמו נזקים לניידת, למשאית הנוספת ולרכבי הטיטה, היונדאי והפורד.

3. ביום 29.5.23 הגיעו הצדדים להסדר טיעון דיוני, לפיו הנאשם יודה וירשע בעובדות כתב אישום מתוקן ויפנה לתסקיר שירות מבחן, ללא הסכמות עונשיות.

תסקיר שירות המבחן

4. הנאשם, בן 37, רווק. לחובתו הרשעות קודמות בין היתר בעבירות גניבה, הסגת גבול פלילית, אלימות ונהיגה פוחזת. במשפחת מוצאו, אביו נפטר בשנה האחרונה, האב ניהל אורח חיים התמכרותי ונהג כלפי בני המשפחה באלימות קשה. שני אחיו הגדולים מכורים לסמים, מעורבים בפלילים וריצו מאסרים לאורך השנים. אמו תוארה כדמות מוחלשת. שני אחים נוספים של הנאשם ניתקו קשר עם בני המשפחה לפני כתשע שנים. בהיותו ילד, נכווה הנאשם קשות בפלג גופו העליון משמן רותח שנשפך מעל ראשו, ונזקק לטיפולים כירורגיים ופלסטיים. לנאשם נותרו צלקות גדולות בראשו והוא נוהג לחבוש כובע כדי להסתירן. הנאשם תיאר כי גדל ברקע משפחתי מורכב, ובמהלך חייו חווה הזנחה, נידוי חברתי ומצוקה רגשית גבוהה ללא גורמי תמיכה. המוניטין המשפחתי השלילי, מראהו החיצוני, והסתבכויות אחיו בפלילים הביאו להחמרה במצבו הרגשי והחברתי. על רקע זה, נשר ממערכת החינוך בגיל 15 וניהל אורח חיים שולי שכלל שימוש יום יומי בסמים וביצוע עבירות פליליות להשגתם.

הנאשם הודה באופן פורמאלי במיוחס לו אך התקשה לקחת אחריות אישית על מעשיו, התקשה להתבונן על חומרת מעשיו, הציג גישה קורבנית והתמקד בנסיבות חייו והתמכרותו לסמים.

מבחינה טיפולית, בשנת 2013 שולב הנאשם בקהילה טיפולית "בית אביבה". לדבריו, סיים הליך טיפולי מוצלח בעקבותיו הועבר להשתלבות בהוסטל אך בהמשך עזב וחזר לצרוך סמים. בשנת 2015, במהלך מאסרו הקודם, שולב בפרויקט גמילה מסמים "צעד ראשון" ובתכנית עבודה במפעל בין כתלי בית הסוהר. לאחר כשלושה חודשים הודח מהפרויקט מאחר והתקשה לעמוד בחוקים ובכללים. כשנה לאחר מכן, לבקשתו, שולב בפרויקט צעד ראשון בשנית.

במהלך מעצרו הנוכחי, בדיקות שתן שמסר נמצאו תקינות, הנאשם הביע עניין בפרויקט גמילה אך לא נמצא מתאים, הוא עובד במטבח ונמצא בקשר מעקבי עם עו"ס האגף. שירות מבחן התרשם כי הנאשם בעל מאפייני אישיות בלתי מאורגנת ובשלה, אשר מגיל צעיר היה חשוף לדפוסי התמכרויות של בני משפחה רבים בביתו, כך שערכיו עוותו והתנהלות זו השפיעה מהותית על עיצוב אישיותו. עוד התרשמו כי חייו הכאוטיים הובילו להפנמת דפוסי התנהגות אנטי סוציאליים, לצד הצורך המתמיד בהשגת רווחים מהירים להשגת סמים. בנסיבות האמורות, נוכח חיבורו הרגשי המצומצם להתנהלותו והמוטיבציה הדלה שמבטא לשינוי, כמו גם ניסיונות טיפוליים בעבר שלא צלחו, **הוערכה רמת סיכון גבוהה להישנות עבירות ופרוגנוזה טיפולית שלילית**. התסקיר לא בא בהמלצה טיפולית.

תמצית הטיעונים לעונש

5. ב"כ המאשימה, עו"ד ד. ענבר, עמד על חומרתם המיוחדת של מעשי הנאשם, על אדישותו לחייהם ושלומו של משתמשי הדרך, לרבות כוחות המשטרה ושני החיילים שעמדו במחסום, מעשים שהגיעו לשיאם כשסירב לעצור את הרכב, גם לאחר שהשוטר קפץ לתוכו, התנגש בקיר בטון ופצע את השוטר. לשיטתו, פעולותיו של הנאשם מלמדות על תעוזה, שוויון נפש לתוצאות מעשיו, עוד נטען כי לנאשם היו מספיק הזדמנויות לחדול ממעשיו אך הוא בחר להמשיכם. בנסיבות האמורות **עתר למתחם ענישה הנע בין 36-66 חודשי מאסר**. באשר לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה, עמד על עברו הפלילי המכביד הכולל תשע הרשעות קודמות, כאשר מעשיו בתיק הנדון מהווים עליית מדרגה, עוד עמד על תסקירו השלילי וסיכווי שיקומו הנמוכים. על כן עתר למקמו בחלקו העליון של המתחם, ולהפעיל במצטבר שני מאסרים מותנים, בני 15 ו-3 חודשים, כך **שירצה עונש מאסר כולל בן 6 שנים**. עוד עתר לענישה נלווית של מאסר על תנאי, קנס, פסילה בפועל ופסילה על תנאי.

6. ב"כ הנאשם, עו"ד שוורצברג, עמד על התיקון המשמעותי של כתב האישום, ובעיקר על נסיבות חייו הקשות של הנאשם, האלימות בבית, התמכרות בני משפחתו לסמים ופציעתו שמנעו ממנו את האפשרות לנהל חיים נורמטיביים. לדבריו, מצבו הרפואי ומאמציו להיגמל מסמים מצדיקים הקלה בעונש. עוד טען כי הנאשם עצור זמן ממושך, כשבמהלך מעצרו אביו נפטר, ועתר לעונש שלא יעלה על שלוש שנים וחצי כולל המאסר על תנאי התלוי ועומד נגדו.

הנאשם בדברו האחרון הביע חרטה ולקח אחריות על מעשיו, שבוצעו לטענתו כשהוא תחת השפעת סמים. לדבריו כיום מטפל בעצמו, נמצא באגף נ"ס, מוסר בדיקות שתן נקיות, עובד במטבח ושואף להמשיך בדרך זו.

דין והכרעה

קביעת מתחם העונש ההולם

7. על ההליך שבפני חלים עקרונות הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה בהתאם להוראות תיקון 113 לחוק. ע"פ הוראות אלו, העיקרון המנחה בענישה הינו עקרון ההלימה שפירושו קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ובמידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו. בדרכו של עקרון זה, על בית המשפט לקבוע מתחם עונש הולם למעשה העבירה, תוך שהוא מתחשב בערך החברתי המוגן שנפגע ומידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבותיה הקונקרטיות של העבירה. בשלב הבא, לאחר שנקבע מתחם העונש, ובית

המשפט לא מצא מקום לחרוג ממנו לקולא או לחומרא, נקבע העונש הראוי תוך התחשבות בנסיבות העושה.

8. הנאשם הורשע בצבר עבירות חמורות הכוללות גניבת רכב ונהיגה ללא רישיון אך החומרה היתרה במעשיו מצויה בדרך נהיגתו מסכנת החיים ברכב הגנוב, כברת דרך ארוכה וחרף נסיונות המשטרה לעצרו. מעשיו של הנאשם מסוכנים וחמורים ופגעו פגיעה קשה בביטחון ציבור המשתמשים בדרך, שלומו ורכושו, ובבטחונם של השוטרים הממלאים תפקידים באכיפת שלטון החוק. הנאשם ביצע שורה ארוכה של עבירות רכוש, תעבורה ואלימות, נהג נהיגה פרועה ונטולת רסן, גילה אדישות מקוממת לשלומם של המשתמשים בדרך, ולא חמל גם על שוטר שקפץ לרכבו כדי לנסות לעצרו מלהמשיך בהתנהלות מסכנת חיים. אך בדרך נס לא נגרם אסון כבד ואובדן חיי אדם.

9. בפסיקה מקיפה ועקבית, שב וחזר בית משפט העליון על הצורך לנקוט מדיניות ענישה מחמירה במיוחד ביחס לעבירות שעניינן נהיגה פראית ובריונית בכבישי הארץ, המתבצעות תוך סיכון ממשי של חיי אדם- הן של נהגים אחרים בכביש, הן של הולכי רגל, והן של גורמי אכיפת החוק ותוך התעלמות מכללי הבטיחות והחוק, ומהוראות וציווי הגורמים המופקדים על אכיפתם.

על הסכנה הכרוכה במרדף וצורך השעה להחמיר עם עברייני הדרך נאמרו ע"י כב' השופט עמית בע"פ 1919/22 **מקדשי נ' מדינת ישראל** (2.8.22), הדברים הבאים:

"אין צורך להכביר מילים על אודות הסכנה הכרוכה במרדף. סכנה לעוברי אורח ולמשתמשים בכביש, וסכנה לשוטרים - הן אלה שדולקים אחר הרכב הנמלט והן אלה שפורסים מחסום כדי לסגור בעד הרכב הנמלט, ולמרבה הצער, אך לאחרונה קיפחו שוטרים את חייהם בעקבות ניסיונות הימלטות ומרדף. כאשר שוטר מורה לאדם לעצור בשולי הדרך - יש לעצור. כך, חלק ופשוט. כאשר אדם נמלט תוך כדי מרדף, הוא מעיד על עצמו שהוא נכון לסכן חיי אדם, ובשפת הרחוב "הוא לא רואה ממטר", והעיקר מבחינתו הוא למלט את עצמו. אכן, ההימלטות היא פעמים רבות "ספונטנית", בהחלטה של שניה, אך הדבר מעיד על הלך החשיבה הבלתי נורמטיבי בעליל של הנמלט... דומה כי תופעת המרדפים אך החמירה, יצאה מתחומי הנגב ונפוצה בכל הארץ. הצבת מחסום משטרת הפכה למרבה הצער למלאכה שיש סיכון בצידה, ועל הענישה בעבירות הכרוכות במרדף לשקף את תרומת בתי המשפט בהגנה על הציבור ועל השוטרים העושים מלאכתם. כפי שנאמר פעמים רבות בפסיקה, "חברה מתוקנת לא יכולה להשלים עם תופעות של נהיגה פראית ובריונית אשר מסכנת את ביטחון ציבור הנהגים ועוברי הדרך" (שם, פס' 15).

(עוד ראו ע"פ 10149/08 **מדינת ישראל נ' גוואד סולימאן** (24.03.09); ע"פ 4763/17 **ותד נ' מדינת ישראל** (29.1.2018); ע"פ 5626/14 **מרק לנקין נ' מדינת ישראל** (02.08.2015) (להלן: "עניין לנקין"); ע"פ 1641/13 **אבו סביח נ' מדינת ישראל**, פסקה 18; ע"פ 6757/11 **סעדין נ' מדינת ישראל** (16.10.2012))

באשר לנסיבות

מעשי הנאשם - נסיבות מעשי הנאשם מופלגים בחומרתם, ומלמדים על נאשם המזלזל בחיי אדם ונעדר מורא משלטון החוק ואוכפיו. הנאשם ניצל הזדמנות בה נהג משאית פרק סחורה והיה מרוכז בעבודתו, **פרץ למשאית, גנב אותה ונהג בה על אף שבעת הרלוונטית לא החזיק ברישיון נהיגה תקף ומעולם לא הוציא רישיון נהיגה במשאית.** הנאשם נסע במשאית לכיוון שטחי הרשות, ומשהגיע לפקק תנועה בסמוך למחסום, נקרא על ידי השוטרים לעצור, **הנאשם לא שעה לקריאותיהם והמשך בנסיעה קדימה ואחורה תוך שפוגע בניידת משטרה וכלי רכב נוספים, בהמשך נסע בנסיעה פרועה ומסוכנת לכיוון המחסום, תוך שפגע בנוסעי הרכבים שהמתינו בפקק, ואילץ את שוטר וחילי צה"ל לנוס לצד הדרך כדי להימנע מפגיעה.**

גם לאחר שאחד השוטרים קפץ לתוך משאיתו וניסה באומץ רב וראוי לציין, לעצור את נסיעתה, לא שינה הנאשם את דרכו, אדרבא הוא הגביר את מהירות נסיעתו עד אשר פגע במשאית נוספת, ובהמשך בקיר בטון, כתוצאה מכך הוטח השוטר בחלון הקדמי של המשאית. אם לא די בכך, כשניסו שוטרים לעצרו, **תקף באלימות שני שוטרים במטרה למנוע את מעצרו.** במהלך האירוע עמדו בפני הנאשם מספר רב של הזדמנויות לעצור אך הוא בחר להמשיך וליטול סיכונים תוך הפגנת אדישות מירבית לחוקי התנועה, לחיי אדם, וכן זלזול משווע וחוסר מורא מגורמי אכיפת החוק. **כתוצאה ממעשיו פונו שישה נוסעים לקבלת טיפול רפואי, ונגרמו נזקים לניידת משטרה, משאית ושלושה כלי רכב פרטיים, פוטנציאל הנזק ממעשיו הוא רב והיו עלולים לגרום לתוצאה קשה יותר.**

לדברי הנאשם ביצע את המעשים כשהוא תחת השפעת סמים, אין בטענה זו כדי להקל מחומרת מעשיו, ניכר שהנאשם שלט במעשיו ובחר לפעול בכל אמצעי כדי להמלט מהשוטרים. נהפוך הוא, נהיגתו ברכב תחת השפעת סמים מגבירה את הסיכון הגלום במעשיו.

11. מכלול נסיבות מעשי הנאשם, ובעיקר נהיגתו הפרועה והשתוללותו בכבישי הארץ שגרמה לנזק בגוף וברכוש, מובילות למסקנה כי מידת פגיעתם בערכים המוגנים היא **בעצימות גבוהה.**

מדיניות הענישה הנוהגת

12. הפסיקה קבעה רמת ענישה מחמירה במיוחד לעבירות הכרוכות בנהיגה פרועה ומסכנת חיים בכביש. כזכור, העונש הקבוע לצד העבירה של סיכון אדם בנתיב תחבורה הוא עשרים שנות מאסר. רמת הענישה כוללת, על דרך הכלל, עונשי מאסר משמעותיים תוך מתן משקל לנסיבות ביצוע העבירה, טיב הנזק שנגרם ונסיבותיו האישיות של המבצע, **"חומרת הענישה נובעת הן מהחומרה המופלגת העולה מהתנהגות זו, ומהסיכונים שהיא טומנת בחובה, והן מהתפשטותה של התופעה המסוכנת הזו בכבישי הארץ, באזורים שונים בערים ומחוצה להן"** (דברי כב' השופטת (בדימוס) פרוקצ'יה בע"פ 4538/08 **מדינת ישראל נ' פלוני** (13.8.08)). למעשיו של הנאשם מצטרפת חומרה נוספת בגין הרשתתו בעבירות של התפרצות וגניבת הרכב ותקיפת שוטרים בעת מילוי תפקידם.

בע"פ 3840/21 **חאמד נ' מדינת ישראל** (8.3.2022), הורשע נאשם בכך שנסע עם אחר ברכב גנוב, וסייע בידו לגנוב רכב, נסע בפראות והתנגש בניידת משטרה וברכב וגרם לפגיעת נוסעיו. בית המשפט קבע כי מדובר במרדף קצר, מבחינת זמן ומרחק ובשעת לילה המאופיינת בתנועה דלילה יחסית. עם זאת, החמיר איתו גם בשל

עברו הפלילי העשיר וגזר עליו 56 חודשי מאסר (כולל 6 חודשי מאסר על תנאי שהופעלו). בית המשפט העליון דחה את ערעורו וציין כי מדובר במקרה נוסף שבו "נהג מסכן עוברי דרך ובוחר להתעלם מאחריותו הבסיסית כגורם השולט בכלי בעל כוח קטלני, כדי להתחמק מהמשטרה" וכן שלמעשיו התווספה חומרה מיוחדת בדמות נהיגה ברכב גנוב וסיוע לאחר לגנוב רכב;

בע"פ 4626/20 גולדשטיין נ' מדינת ישראל (4.4.2021), נדחה ערעורו של נאשם, שהורשע לאחר שמיעת ראיות, בעבירות של סיכון חיי אדם במזיד בנתיב תחבורה והיזק לרכוש במזיד. הנאשם ניסה להמלט ממאבטחים בתחומי בית חולים, פגע בשלושה אזרחים וגרם נזק לרכב. הנאשם בן 23, בעל עבר פלילי ותעבורתי מכביד, לא נטל אחריות על מעשיו. נקבע מתחם ענישה שנע בין 20-60 חודשי מאסר ונגזרו עליו 36 חודשי מאסר בצירוף רכיבי ענישה נלווים הכוללים פסילת רשיונו ופיצוי;

בע"פ 3703/19 שביטה נ' מדינת ישראל (14.11.2019) נדחה ערעורו של נאשם אשר הורשע בעבירות של גניבת רכב, סיכון אדם בנתיב תחבורה, נהיגה ללא רישיון וללא ביטוח. הנאשם גנב רכב על ידי נטילת צרור מפתחות שמצא, ונהג ברכב זה ללא רישיון נהיגה. במרדף שהתפתח לאחר מכן, נהג בפראות בתוך עיר, בין היתר תוך נהיגה במהירות מופרזת, ביצוע עקיפות, סטייה לנתיב הנגדי ויצירת סיכון לכלי רכב ולהולכי רגל רבים, לא נגרם נזק גוף. נקבע מתחם הנע בין 2.5-5.5 שנות מאסר הנאשם נדון לעונש בן 52 חודשי מאסר בפועל (הכולל הפעלת תנאי במצטבר בן 4 חודשים), לצד עונשים נלווים. בית המשפט העליון מצא כי העונש שנגזר עליו הולם את מידת הסיכון שנוצר עקב נהיגתו, נהיגתו ללא רישיון וגניבת הרכב;

בע"פ 1520/16 אלוראסנה נ' מדינת ישראל (10.8.2016) הורשע נאשם בעבירות סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, נהיגה ללא רישיון ועבירות נלוות, במהלך ניהול מרדף אחריו על ידי המשטרה, הנאשם חצה צמתים ברמזור אדום, נהג בנתיב נגדי, פגע בניידת ולא שעה לקריאת שוטרים לעצור את רכבו. מתחם העונש ההולם שנקבע נע בין 3-5 שנות מאסר, ועל המערער, בעל עבר פלילי, הושתו 42 חודשי מאסר בצירוף רכיבי ענישה נלווים;

בע"פ 6059/15 סלאמה נ' מדינת ישראל (10.8.2016) נדון מערער אשר נסע בפראות במשך זמן לא מבוטל, ללא רישיון נהיגה, תוך סיכון משתמי הדרך, כשהמשטרה דולקת אחריו. נהיגתו כללה בין היתר חציית 4 צמתים ברמזור אדום, נסיעה בנתיב הנגדי, והתנגשות ברכב משטרה. המרדף נפסק לאחר שהמערער התנגש במעקה בטיחות ונעצר לאחר ניסיון בריחה רגלית, ללא נזק גוף. נקבע מתחם הנע בין 3 ל-6 שנות מאסר, והושת עונש של 5 שנות מאסר, עוד הופעלו מאסרים מותנים, בחופף ובמצטבר, כך שבסה"כ נדון הנאשם ל-74 חודשי מאסר בפועל, לצד ענישה נלווית. בית המשפט העליון דחה את הערעור, נקבע כי בית המשפט התחשב בנסיבותיו האישיות של הנאשם ובכללן הפרעת אישיות בה הוא לוקה, מצב נפשי קשה ופיגור סביבתי שבו אובחן, בכך שחפף מחצית מתקופת התנאי לתקופת מאסרו;

בעניין **לנקין**, נדון ערעורו של נאשם שהורשע בנהיגה פרועה בניסיון להימלט משוטרים, חצה חמישה צמתים אדומים, נסע על שטחי הפרדה ומדרכות והתנגש בניידת. הנאשם הורשע לאחר ניהול הוכחות, לא לקח אחריות על מעשיו ובעל עבר פלילי ועבר תעבורתי מכביד. נקבע מתחם ענישה שנע בין 30-60 חודשי מאסר, על

הנאשם נגזרו 50 חודשי מאסר וענישה נלווית. בית המשפט העליון דחה את ערעורו וקבע כי מתחם ענישה אשר הרף התחתון שלו הוא 30 חודשי מאסר הוא סביר ומידתי (פסקה 9);

בת"פ (מח' מרכז) 35253-12-16 **מדינת ישראל נ' אזברגה** (11.1.2018) נסיבותיו דומות לענייננו, הורשע נאשם בעבירות של סיכון חיי אדם, גניבת רכב, נהיגה ללא רישיון ועבירות נלוות. הנאשם גנב רכב מונע שהיה ללא השגחה, נסע מהמקום וניהל מרדף עם ניידות משטרה שדלקו אחריו. נקבע מתחם הנע בין 3-6 שנות מאסר. בהתחשב בהודאתו, נסיבות חייו הקשות ונכונותו להיגמל מהתמכרותו לסמים, נדון למאסר בן 48 חודשים, הופעל מאסר מותנה בחופף ובמצטבר כך שירצה מאסר כולל בן 54 חודשים;

בת"פ (מח' ב"ש) 14459-01-18 **מדינת ישראל נ' אבו כף** (21.10.2018) הורשע נאשם בעבירות סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה ונהיגה ללא רישיון וביטוח. הנאשם לא שעה להוראת כוחות המשטרה לעצור והמשיך בנסיעה, חצה צומת ברמזור אדום והתנגש ברכב אחר, כל זאת כשהוא ללא רישיון נהיגה. נקבע מתחם ענישה הנע בין 3-5 שנות מאסר. הנאשם, צעיר ללא עבר, נדון למאסר בן 42 חודשים. למשמע הערות בית המשפט העליון חזר בו מערעור שהגיש (ע"פ 8255/18).

בת"פ (מח-מר') 34449-09-21 **מדינת ישראל נ' אל אפינש** (גזר דיני מיום 16.1.23) הורשע הנאשם, על יסוד הודאתו, בעבירות של **ניסיון לחבלה בכוונה מחמירה, מעשה פיזיות ורשלנות ברכב, גניבת רכב, חבלה במזיד ברכב, נהיגה ללא רישיון נהיגה ונהיגה ללא ביטוח תקף**, בכך שגנב רכב וכשבעל הרכב קפץ על רכבו בנסיון לעוצרו, המשיך בנהיגה פרועה ותוך סיכון חיי המתלונן. נקבע מתחם הנע בין 4-8 שנות מאסר, הנאשם עברייני תנועה בעל עבר מכביד, נדון למאסר בן 7.5 שנים (הכולל הפעלת תנאים) (ערעור על חומרת העונש תלוי ועומד).

13. עוד הורשע הנאשם בעבירה של גניבת רכב, עבירה חמורה ונפוצה, שבעניינה נקבע מתחם ענישה הנע בין 10-24 חודשי מאסר (ראו רע"פ 2519/14 **אבו קיעאן נ' מדינת ישראל** (29.12.2014); רע"פ 7163/13 **כסוואני נ' מדינת ישראל** (3.8.2014); עפ"ג (מח' מרכז) 62030-09-17 **פרוג'ה נ' מדינת ישראל** (1.7.2019)) וכן בעבירות של נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף. הפסיקה עמדה בפסקי דין רבים על הסיכון הרב הנשקף מעברייני תעבורה שנוהגים ללא רישיון, "**נהיגה ללא רישיון היא "איום נע" על נוסעי הכביש וכמובן על הנוהג ומשפחתו, ויאה לה ענישה של ממש, גם לצרכי הרתעה, לא כל שכן למי שכבר כשל"** (רע"פ 3149/11 **ראסם נ' מדינת ישראל**, 15.5.2011). על דרך הכלל, בעיקר כשמדובר בעברייני תעבורה סדרתיים, נגזרים בגין מאסרים בפועל ועונשי פסילה לתקופות משתנות (ראו רע"פ 2666/12 **עטאללה נ' מדינת ישראל**, 23.4.2012). בעבירות תקיפת שוטרים, ללא נשק חם או קר, נע מתחם הענישה בין 12-24 חודשי מאסר (עפ"ג (מח' מרכז) 22165-04-16 **מרדאוי נ' מדינת ישראל** (19.2.17); ת"פ (ב"ש) 26603-05-18 **מדינת ישראל נ' תראבין** (8.9.20) וההפניות שם); ת"פ (רמלה) 19369-12-17 **מדינת ישראל נ' חמאמרה** (18.6.20) וההפניות שם).

14. **מתחם העונש ההולם** - המאשימה עתרה למתחם כולל בין 36-66 חודשי מאסר, מדובר במתחם מתון יחסית, ספק אם משקלל כדבעי את חומרת נסיבות מעשי הנאשם. עם זאת, **מצאתי לאמצו ואני קובעת מתחם ענישה**

העונש המתאים לנאשם

15. הנאשם, בן 37, רווק, לחובתו תשע הרשעות קודמות בעבירות רכוש, אלימות וסמים, עברו התעבורתי כולל שבע הרשעות קודמות. עיון ברישומי הפלילי מעלה כי מדובר בעבריין רכוש רצדביסט, הנאשם הורשע בשנת 2018 בצירוף תיקי גניבה והתפרצות לדירות, לרבות בעבירה של נהיגה פוחזת, ונדון למאסר בן 50 חודשים ומאסרים מותנים בני 15 ו-3 חודשים שהם בני הפעלה בתיק זה. בשנת 2016 הורשע הנאשם בצבר תיקים הכוללים עבירות רכוש, שתי עבירות של נהיגה פוחזת ברכב ונדון למאסר בן 34 חודשים ופסילת רשיון. לנאשם הרשעות ישנות יותר, כולן בגין עבירות רכוש. בכל תיקיו, הופעלו מאסרים על תנאי שהוטלו עליו בתיקים קודמים, ללמדנו שלא היה בסנקציות עונשיות שהוטלו כדי להרתיעו. עם זאת, בהרשעתו האחרונה (2021) הוארך תנאי שתלוי כנגדו. הסתבכותו בתיק זה מהווה אכן עליית מדרגה, אין מדובר רק בביצוע עבירת רכוש אלא בסיכון ממשי לחיי אדם ושלומו הציבור.

16. הנאשם נולד למשפחה קשת יום, מזלו לא שפר עליו. הוא, אחיו ואמו סבלו מנחת זרועו של האב, האב נפטר במהלך מעצרו של הנאשם בתיק זה. האב ניהל אורח חיים התמכרותי, גם שני אחיו הגדולים של הנאשם מכורים לסמים, הנאשם שגדל בעזובה ובתנאי הזנחה, נכווה קשות בגיל צעיר, לא הצליח לצאת ממעגל הסמים ומנהל אורח חיים התמכרותי ושולי. יש צדק מסויים בטענת ב"כ הנאשם, כי נסיבות חייו הקשות הן שהובילו אותו, כמעט כמו גורל שנגזר מראש, לניהול אורח חיים שולי. עם זאת, הנאשם אינו צעיר, ריצה מאסרים בעבר, נסיונותיו להגמל מסם בעבר לא צלחו. עוד אין בנסיבות חייו כדי להצדיק את חוסר המורא והזלזול שמפגין כלפי קדושת חיי אדם וגורמי אכיפת החוק. שירות המבחן אף העריך בתסקירו כי הסיכון הנשקף ממנו להישנות התנהגות עוברת חוק גבוה ווודאי.

17. אזורי לזכותו את הודאתו בתיק. הנאשם מצא להודות בתיק לאחר התלבטות קשה ומתוך הכרה בחומרת מעשיו. במעצרו הנוכחי שוהה באגף נ"ס ומוסר בדיקות שתן נקיות, ללא בעיות משמעת ועובד במטבח. הנאשם שב ומגלה מוטיבציה להיגמל מסם. רבים הסיכויים, כי אם ישוחרר ממאסרו ללא טיפול מתאים ומעטפת טיפולית, יחזור לסורו וימשיך בדרכו הרעה.

17. עתירת המאשימה למיקום עונשו של הנאשם בחלק העליון של מתחם הענישה מוצדקת, מדובר בשור נגח שראוי להרחיקו מהחברה לזמן ממושך. בצד זאת מצאתי להתחשב בהודאתו, בכך שחסך בזמן שיפוטי, שוהה במעצר משך תקופה ארוכה ומתפקד במהלכה באופן חיובי. עוד אתן משקל לנסיבות חייו הקשות ומצבו הרפואי (נ/1). לחובת הנאשם שני מאסרים מותנים בגין עבירת גניבת הרכב וסיכון חיי אדם, אפעילם בחופף ובמצטבר. אתחשב במצבו הכלכלי ואשית עליו קנס שאינו מכביד. מאחר שהמאשימה לא עתרה לרכיב פיצוי, אמנע מהשתתו.

18. אשר על כן, אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. **52 חודשי מאסר בפועל** החל מיום מעצרו 15.12.22.
- ב. מפעילה באופן חופף ומצטבר שני מאסרים מותנים מת"פ 61042-07-17, גזר דין מיום 1.5.2018, בני 15 חודשים (סעיף ב') ו-3 חודשים (סעיף ד'), כך שהנאשם ירצה עונש **מאסר בן 62 חודשים**.
- ג. 15 חודשי מאסר על תנאי לבל יעבור הנאשם עבירה הכוללת נהיגה מסכנת במשך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר.
- ד. 12 חודשי מאסר לבל יעבור עבירת רכוש מסוג פשע במשך 3 שנים מיום שחרורו.
- ה. 8 חודשי מאסר שלא יעבור עבירת רכוש מסוג עוון או עבירה של תקיפת עו"צ במשך 3 שנים מיום שחרורו.
- ו. 5 חודשי מאסר על תנאי שלא יעבור עבירה של הפרעה לשוטר או עבירה של נהיגה ללא רישיון במשך 3 שנים מיום שחרורו.
- ז. פסילה בפועל מלקבל או להחזיק ברישיון נהיגה למשך 4 שנים מיום שחרורו ממאסר, במצטבר לכל תקופת פסילה נוספת שהוטלה עליו.
- ח. פסילה על תנאי מלקבל רישיון בת 12 חודשים למשך שנתיים מיום שחרורו ככל שיורשע בעבירה של נהיגה המסכנת חיי אדם או נהיגה ללא רישיון.
- ט. 5,000 ₪ קנס או 50 ימי מאסר תמורתו שישולם עד ליום 1.1.24.

צו כללי למוצגים- לשק"ד קצין משטרה.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 יום.

ניתן היום, י"ד חשוון תשפ"ד, 29 אוקטובר 2023, במעמד הצדדים.